

دولت جمهورى اسلامى افغانستان
وزارت کار ، امور اجتماعى ، شهدا و معلولين

پالیسی ملی کار

جوزا ۱۳۹۵

تقریظ

سیاسگزارى /پيشگفتار

خرسند هستم که نخستین سند پالیسی ملی کار جمهوری اسلامی افغانستان را به شما پیشکش مینمایم. این پالیسی یک چارچوب واقعی برای راهنمایی امور دولت، در عرصه اداره مؤثر بازار کار است.

طوریکه این پالیسی یک سند ملی است، تطبیق آن وابسته به همکاری ادارات دولتی و تمام نهادهای است که در بازار کار در امور کارگر ویا کارفرما دخیل هستند.

این پالیسی روی موضوعات مهم و گسترده تمرکز مینماید که بخاطر بهترساختن بازار کار لازمی است، و این پالیسی دورنمای دولت را در راستای انکشاف بازار کار کشور توضیح میدارد.

ستراتیژی ها و پلان های بعدی که از درون این پالیسی استخراج میگردد، از برنامه ها و چگونگی تطبیق آن بحث خواهد نمود که در رسیدن به دورنمای دولت لازمی است. بدینگونه استراتیژی ملی کار، استراتیژی ملی کاریابی و استراتیژی ملی مهاجرت کاری از جمله پلان های است که از این سند استخراج می گردد.

پالیسی ملی کار جمهوری اسلامی افغانستان بالای سه بخش مهم وعمده تمرکز مینماید که عبارت از ایجاد فرصت های کاری، تضمین رفاه کارگران، بلند بردن سطح بازده کارگران میباشد. این بخش ها در مطابقت به آجندای ملی انکشاف و اصلاح که در کنفرانس 2014 لندن پیشکش شده بود تهیه و ترتیب گردیده اند.

سنداین پالیسی در نتیجه ورکشاپ های مشورتی و ارزیابی های تخنیکی که باشركای کاری مربوطه تنظیم گردیده بود تصویب گردیده است و بصورت مجموعی مالکیت آن از حکومت افغانستان است که به رهبری وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین و به همکاری و مشوره های تخنیکی وزارت های ذیربط انکشاف یافته است.

زمانبندی تطبیق پالیسی متذکره، مدت سه سال در نظر گرفته شده است. تطبیق آن توسط یک سیستم نظارت و ارزیابی مشخص اداره خواهد گردید و اداره این سیستم در وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین تأسیس خواهد شد. بعد از گذشت سه سال، یک مرور کلی بالای هر بخش پالیسی، تطبیق و تأثیرات آن صورت خواهد گرفت تا اقدامات اصلاحی اتخاذ گردد. تغییرات و اصلاحات لازمه در سند اصلی پالیسی آورده خواهد شد تا مطابق آن، تغییرات و پیشرفت های بازار کار ملی و بین المللی بازتاب داده شود.

پالیسی ملی کار، جزء اساسی پروسه ترتیب پلان و پالیسی های سازمانی است که ما در وزارت کار، امور اجتماعی شهدا و معلولین جهت ارتقاء ظرفیت سازمانی این وزارت آغاز نموده ایم. من امیدوار هستم این پالیسی، توسط ادارات دولتی، ادارات همکار بین المللی و جامعه مدنی مورد استفاده قرار گیرد. همچنان امیدوار هستم که این پالیسی زمینه تطبیق پلان ها، برنامه ها و فعالیت ها را به نهادهای فوق الذکر مهیا نماید تا آنها بتوانند در تنظیم وظایف بازار کار کشور، رفاه کارگران، رشد اقتصادی کشور بگونه بهتری سهمیم گردند.

در اخیر میخواهم از تمام کسانیکه در تهیه و ترتیب این پالیسی، سهم فعال داشته و همکاری نموده اند ابراز تشکر و قدردانی نمایم. بخصوص میخواهم از داکتر احمد شاه صالحی، معین امور کار بخاطر تلاش های شان که در انکشاف و تنظیم پروسه غنماندی و نهائی سازی این سند بکار انداخته بود تشکر نمایم.

همچنان میخوایم از ادارات همکار بین المللی و همکاران وزارت محترم مالیه ، دفتر سازمان بین المللی کار (ILO) و همچنان دفتر سمول هال (Samuel Hall) در کابل تشکری مینمایم که با ارایه نظریات مفید شان در انکشاف این سند ما را یاری نمودند.

با احترام

داکتر نسرين اورياخيل

وزير كار ، امور اجتماعي ، شهدا و معلولين

مخففات:

فهرست

- 1 معرفی سند: (1)
- 2 چارچوب حقوقی: (2)
- 3 بخش های کلیدی پالیسی: (3)
- 4 تحلیل حالت فعلی: (4)
- 5 دیدگاه: (5)
- 6 اهداف: (6)
- 6 اصول اساسی: (7)
- 7 بخش های عمده پالیسی: (8)
- 7.1 بخش اول پالیسی : ایجاد فرصت های کار: 8.1
- 7.1.1 شغل برای تحول: 8.1.1
- 8.1.2 شغل برای صلح: 8.1.2.
- 8.1.3 آموزشهای تخنیکی، فنی و حرفوی (TVET): 8.1.3.
- 8.1.4 نیازمندی به کارگر و تهیه کارگر: 8.1.4
- 8.1.5 برنامه های کارآموزی و شاگرد شانی: 8.1.5
- 8.1.6 تشویق خدمات اشتغال زائی به اساس نتایج: 8.1.6
- 8.1.7 برنامه اعزام کارگران به خارج از کشور: 8.1.7
- 8.2 بخش دوم پالیسی: تضمین رفاه کارگران..... 8.2
- 8.2.1 حقوق ، تأمین منفعت و مصونیت اجتماعی کارگران: 8.2.1
- 8.2.2 تقویت اوضاع اقتصادی زنان و تساوی جنسیت در شغل: 8.2.2
- 8.2.3 از بین بردن وخیم ترین اشکال کار اطفال: 8.2.3
- 8.3 بخش سوم پالیسی: بلندبردن کار آبی کارگران: 8.3
- 8.3.1 مهارت های بیشتر: 8.3.1
- 8.3.2 انعطاف پذیری بازار کار: 8.3.2.
- 8.3.3 مدیریت بهتر: 8.3.3
- 8.3.4 هماهنگی بهتر: 8.3.4.
- 8.3.5 مولدیت بیشتر در ساحات روستایی: 8.3.5.
- 8.3.6 کار برد تکنالوژی: 8.3.6.
- 9) تطبیق، نظارت و ارزیابی: (9)
- 10 ضمیمه اول: شاخص های کلیدی بازار کار: (10)

پالیسی ملی کار حکومت جمهوری اسلامی افغانستان در مطابقت به ماده ۷۶ قانون اساسی افغانستان ترتیب گردیده است. این ماده قانون اساسی، به ادارات دولتی صلاحیت تهیه نمودن مقررہ های که بخاطر تطبیق پالیسی های دولت لازمی اند اعطاء مینماید.

پالیسی ملی کار نزدیک به هشت و نیم ملیون قوای بشری افغانستان که در داخل کشور کار مینمایند و قوای بشری افغان که در خارج از کشور کار میکنند در بر میگردد.

پالیسی ملی کار در راستای رفاه کارگر، ایجاد فرصت های کاری، بهتر ساختن روابط کارگر و کارفرما، همچنان در عرصه انکشاف مهارت ها و بلند بردن سطح بازده کارگران خطوط مشخص را ترسیم مینماید. این پالیسی که در نوع خویش نخستین سند حکومت افغانستان است، بیان کننده اولویت های افغانستان در قبال اداره موثر بازار کار کشور است.

افغانستان از نقطه نظر بازار کار از سه ناحیه مهم تحت فشار قرار دارد که عبارت از افزایش روز افزون قشر جوان که همه ساله داخل بازار کار افغانستان میشوند، محدودبودن فرصت های کاری مناسب و ادغام عودت کنندگان افغان از خارج و بیجا شدن داخلی به بازار کار کشور میباشد. این فشارها که بازار کار افغانستان را به رکود مواجه ساخته است، با چالش های موجود سیاسی اقتصادی و امنیتی و زمانگیر بودن پروسه اصلاحات ملی دو چند میگردد.

حکومت افغانستان فشار های فوق الذکر را که باعث کاهش تقاضای اقتصاد (مکرو ایکنامیک) گردیده اند، تعیین کننده کلیدی وضعیت ضعیف بازار کار کشور میداند. تقویه و توسعه اقتصاد کشور، در شرایط که نیاز اقتصاد به گونه دوامدار کمتر باشد امکان پذیر نیست. به همین دلیل تمرکز این پالیسی بالای ازبین بردن سد راه انکشاف اقتصاد، تقویه بازار کار و بلند بردن توانایی کارگران میباشد. بدینمنظور، یکی از اولویت های حکومت افغانستان تهیه پالیسی ملی کار است که در شرایط ناگوار نتایج داده بتواند. چارچوب تحلیلی که در این پالیسی تذکر یافته ساحات کاری که بالای فرصت های کاری، حفظ کارگر و ایجاد وظایف معیاری تأثیر گذار باشد در اولویت قرار میدهد.

این پالیسی در نتیجه مشوره های همه جانبه ادارات ذیدخل به شمول وزارت های سکتوری، ادارات بین المللی و نهاد های جامعه مدنی تهیه و ترتیب گردیده است.

انکشاف این پالیسی کاملاً ذریعه متخصصین داخلی کشور به رهبری وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین صورت گرفته است. در جریان تهیه و ترتیب این سند، سعی شده است تا نظریات و مشوره های متخصصین از ادارات مختلف جهت غنا مندی سند جمع آوری گردد. یک

کمیته کاری ملی به رهبری معین امور کار وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین مسؤلیت انکشاف این پالیسی را به عهده داشت. وزارت متذکره، اداره بازار کار حکومت افغانستان را رهبری مینماید.

این پالیسی یک سند ملی است که به تمام سکتورهای کار ارتباط میگیرد و بخاطر تطبیق آن به همکاری همه جانبه دولت افغانستان و هم آهنگی ادارات همکار بین المللی نیاز است. وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین رهبری و هماهنگی این سند را به عهده داشته، همچنان به نمایندگی دولت افغانستان از تطبیق این پالیسی نظارت خواهد نمود. به این منظور تشکیلات جدید اداره نظارت و ارزیابی در چوکات وزارت کار، امور اجتماعی شهدا و معلولین ایجاد خواهد گردید.

مقصد اساسی این پالیسی رفاه و حفظ حقوق کارگران است که در سکتور دولتی و یا سکتور خصوصی کار میکنند تا از یک جهت در انکشاف دولت سهم بگیرند و از جهت دیگر از زندگی آرام و آسوده برخوردار باشند. حکومت افغانستان، در اجندای شش ماده یی اصلاحات ملی، نیروی بشری را ثروت حقیقی کشور میخواند و متعهد است که در راستای ایجاد وضعیت لازمی برای انکشاف و رفاه این ثروت ملی، تمام امکانات در دست داشته را به بخرج دهد.

2) چارچوب حقوقی:

حکومت افغانستان موجودیت زمینه حقوقی انکشاف روابط کارگر، اداره مناسب کارگر و محیط کار، صحت و مصونیت شغلی، مصونیت اجتماعی، کاریابی، مهارت ها و آموزش های حرفوی متوازن به منابع و اقتصاد کشور را لازمی می پندارد. بدین منظور، امکانات مالی و جنبه تقنینی اهداف این پالیسی از جمله نکات اساسی میباشد که در انکشاف این سند در نظر گرفته شده اند زیرا برنامه های این پالیسی، از بودجه ملی کشور تمویل خواهد گردید.

چارچوب عمومی عملی نمودن این پالیسی قانون اساسی و قانون کار افغانستان اند. به همین گونه معیارات بین المللی کار و کنوانسیون های بین المللی که از جانب حکومت افغانستان تصویب گردیده اند نیز چارچوب عملی نمودن این سند را در بر میگیرد.

در پروسه اصلاح حقوقی ملی، حکومت افغانستان بعد از انجام دادن تحلیل کلی، تعدیلات لازمه را در قانون کار کشور وارد خواهد نمود تا این قانون به نیازمندی های موجوده بازار کار و به وضعیت فعلی سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشور پاسخگو باشد. مواد کلیدی قانون کار که شامل کاریابی، شرایط خدمت، انکشاف نیروی بشری، روابط میان کارگر و کارفرما، رفاه کارگر و مصونیت اجتماعی میباشد مورد توجه خاص قرار خواهد گرفت.

پالیسی ملی کار در روشنایی ریفرم درازمدت اقتصادی حکومت افغانستان که هدف آن، طوریکه در " اجندای شناسایی خود کفائی " تذکر یافته ، ایجاد اقتصاد پایدار و متکی به نفس از طریق رشد تجارت ، بهبود همکاری های تجارتي منطقوی ، توسعه سکتور خصوصی و توسعه سرمایه گذاری درازمدت در سکتور عامه ، دسترسی به خدمات ، حاکمیت قانون ، حکومتداری خوب است، مورد اجرا قرار خواهد گرفت. رهنمود عمومی تطبیق این پالیسی ستراتیژی انکشاف ملی افغانستان است زیراکه ایجاد فرصت های کاری مقصد کلیدی این ستراتیژی میباشد. همچنان اجندای انکشاف پایدار که توسط حکومت افغانستان تصویب گردیده است و ایجاد فرصت های کاری و رشد اقتصاد یکی از 17 مقاصد آن می باشد نیز رهنمود عمومی تطبیق این پالیسی است.

این پالیسی بالای برنامه های عملی مانند "شغل برای تحول" ، تمرکز نموده ، فلهذا ، محتوای آن قابل اعتبار است. ستراتیژی اشتغال زایی ملی که دارای شاخص ها و چارچوب زمانی مشخص برای بهبود بازار کار میباشد نیز از پالیسی ملی کار سرچشمه خواهد گرفت. به همینگونه ، بخاطر ایجاد چارچوب مؤثر تطبیق این پالیسی یک ستراتیژی ملی کار نیز انکشاف داده خواهد شد.

3) بخش های کلیدی پالیسی:

دورنمای حکومت افغانستان برای پالیسی ملی کار بالای سه بحث ذیل تمرکز خواهد نمود:

- ایجاد فرصت های کاری
- تضمین رفاه کارگران
- افزایش کارآیی کارگران

این پالیسی ضمناً دربرگیرنده اهداف فرعی ذیل خواهد بود:

- قوای بشری جوان افغانستان که از بزرگترین مزایای نفوس این کشور است ، همه ساله نزدیک به نیم میلیون متقاضیان جدیدکار را تشکیل میدهد و از طریق پروگرام های مشخص ایجاد فرصت های کاری مناسب مورد توجه قرار خواهد گرفتند. پالیسی ملی کار با ساختار جامعه افغانی و پالیسی ملی جوانان نیز در مطابقت قرار دارد.
- پاسخ به میلان مهاجرت کار با در نظرداشت اینکه پالیسی ملی کار تقویه سیستم مهاجرت کار را درک نموده بدینگونه ستراتیژی ملی مهاجرت کار یک جز اساسی پالیسی ملی کار است.

حکومت افغانستان بدین باور است که اشتغال زائی اساس پیشرفت اجتماعی و اقتصادی کشور بوده و بخش اساسی آجندای انکشاف ملی را تشکیل میدهد. فلذا پالیسی ملی کار برنقاط ذیل نیز تمرکز مینماید:

- ارایه چارچوب اساسی برای ایجاد فرصت های کاری از طریق رشد پایدار و متوازن سکتور های دولتی و غیررسمی.
- ارایه راه حل واضح برای کاهش بیکاری و کم کاری.
- در اولویت قرار دادن ستراتیژی اشتغال زائی از طریق پالیسی ها و برنامه های موجوده میان جوانان و کارگران که جدیداً داخل بازار کار میشوند، خانمها، و افراد دارای معلولیت
- ترویج فرهنگ کارآفرینی پاسخگو به نیاز بازارکار، و ترویج آموزش و محیط کاری ملی که در آن تلاش و ابتکار عمل مورد تشویق و پاداش قرار گیرد.

4) تحلیل حالت فعلی:

باوجود کمک های بی سابقه جامعه جهانی از سال ۲۰۰۱ که در پیشرفت نسبی اقتصادی کشور نقش موثر و اساسی داشت، وضعیت فعلی کارگران افغان در حالت نسبتاً وخیم قرار دارد. در طبقه بندی شاخص توسعه انسانی سازمان ملل، افغانستان جزء فقیرترین کشورهای جهان باقی مانده، و رتبه ۱۶۹ را در میان ۱۸۵ کشور جهان کسب کرده است. نه تنها مشکلات بازار کار مانند رشد روز افزون نفوس جوان، عدم موجودیت فرصت های کار و مدغم سازی بیجا شدگان داخلی و عودت کنندگان از کشورهای خارجی بلکه کاهش کمک های خارجی، نا متوازن بودن اوضاع امنیتی و سیاسی و افزایش روزافزون جنگ، اقتصاد کشور را به رکود مواجه ساخته و در نتیجه بازار کار را تحت شعاع قرارداده است.

افغانستان اساساً یک کشور جوان بوده که دوثلث نفوس (۶.۹ میلیون) آن زیر سن چهل قرار دارد. اگر ما بخواهیم که از این مزیت جمعیتی استفاده اعظمی در انکشاف اقتصادی صورت گیرد باید به جوانان افغانستان آینده ای فراهم گردد که در آن فرصت های کاری فراوان موجود باشد نه آینده ای مملو از جنگ، بیچارگی، شک و شبهات و کشمکش. ضمناً بخاطر انکشاف مهارت های مورد نیاز بازار کار امروزی به سرمایه گذاری وسیع ضرورت است تا نیروی بشری جوان افغان در سکتور های خصوصی و دولتی در داخل و خارج کشور شامل کار شده بتوانند.

مبتنی بر شاخص های رشد نفوس، تا پنج سال آینده، حدود چهار میلیون جوان به سن کار رسیده و به بازار کار که در حال حاضر دارای میزان بلند بیکاری (۲۲.۲٪) و کم کاری (۱۶.۴٪)

میباشد داخل میشوند که این امر باعث یک چالش عمده برای سیاست گذاران در عرصه ایجاد شغل تحت شرایط کار شایسته در کشور میگردد.

به اساس یافته های سروی بررسی وضعیت زندگی افغانستان ۲۰۱۴ (ALCS 2014)، جمعیت کشور ۲۸ میلیون نفر تخمین شده است. تعداد افراد زیر سن ۱۴ سال حدود ۱۳ میلیون (۴۷,۵٪) کل نفوس بوده که یک رقم بسیار بلند را در سطح جهان نشان میدهد. ساختار سنی جوان با میزان بسیار بالای تولدات به مثابه یک چالش فرا راه پیشرفت در عرصه های مختلف تلقی میگردد. تعداد افراد گروه سنی ۶۵ سال و بالاتر از آن حدود ۲,۶ فیصد مجموع نفوس کشور را تشکیل میدهد که به طور اوسط هر یک از پنج خانواده دارای یک عضو دارای سن ۶۵ و بالاتر از آن میباشد. در صورت عدم موجودیت سیستم تأمینات اجتماعی، این طبقه بار دوش افراد سن کار (۱۵-۶۵) و وابسته به ایشان میباشدند. اوسط اعضای خانواده در کشور ۷,۴ نفر بوده که از جمله بصورت اوسط ۳,۵ تن (۴۸٪) ایشان را کودکان زیر سن ۱۵ سال تشکیل میدهد.

به اساس سنجش هایکه صورت گرفته ۱، ۳۹ درصد نفوس افغانستان زیرخط فقر زندگی میکند. ضمناً میان فقر و خانواده هایکه وابسته به اطفال کارگر و وابسته به افراد بیسوادیکه در سکتورهای غیررسمی مصروف کار میباشدند رابطه مستقیم وجود دارد. بین ۲،۷ الی سه میلیون اطفال که ۴۶ درصد آن بین سن ۵ الی ۱۱ قراردارند در بازار کار مشغول اند و بعضی شان در بدترین وضعیت ممکن کار میکنند. قابل یادآوریست که بیشترین این اطفال از طبقه ذکور است.

میزان بیکاری درافغانستان به صورت عموم نزدیک به ۲۲ درصد بوده که در میان جوانان این رقم به ۲۷ درصد میرسد. نزدیک به ۲۹ درصد زنان درقوای بشری افغانستان فعال بوده که از میان آنها ۶۶ درصد درسکتور زراعت و ۲۴ درصد آن سکتورتولیدی مشغول کار هستند.

اکنون نزدیک به ۹۰ درصد قوای بشری افغانستان در مشاغل کم مهارت مصروف کار هستند. این ساحه توجه اساسی و سرمایه گذاری عظیم را ایجاب مینماید تا بتواند که افراد بیشتر آموزش ببینند و به مهارت هایکه موردنیاز بازارکار بوده مجهز گردند تا در سکتورها و شغل های که نیاز به مهارت های بالا دارند شامل کار گردند.

(5) دیدگاه:

دیدگاه پالیسی ملی کار سهم گیری در انکشاف ملی کشور از طریق تهیه فرصت های شغلی موثر برای همه افغان ها است.

(6) اهداف:

- تسهیل فرصت های شغلی مساوی برای افغان ها بدون تبعیض جنسی ، قومی ، نژادی و مذهبی
- بلند بردن قابلیت استخدام و قدرت تولید نیروی بشری کشور از طریق افزایش توانایی های ایشان از طریق برنامه های انکشاف مهارت های دولتی و خصوصی
- بهبود محیط تقنینی و شرایط کار شایسته از طریق ایجاد و تطبیق قوانین ، مقررات و معیارها
- بهبود هماهنگی بین شرکای کلیدی
- تسهیل فعالیت های نمایندگان اتحادیه های دموکراتیک کارگران و کارفرمایان ، تشویق گفتمان اجتماعی ، چانه زنی جمعی برای تعیین مسائل مرتبط به کار و حل و فصل آن توسط شرکای صنعتی
- تسهیل و تنظیم مهاجرت کارگران افغان به خارج از کشور و کارگران خارجی در کشور
- بهبود پروسه جمع آوری و استفاده از ارقام ومعلومات بازارکار

(7) اصول اساسی:

- موثریت و کارائی
- جندر
- هماهنگی ، مشارکت و همکاری
- کیفیت
- پایداری
- شفافیت و حساب دهی

پالیسی ملی کار (NLP) بالای سه بخش اساسی ذیل تمرکز مینماید:

- ایجاد فرصت های کاری
- تأمین رفاه کارگران
- افزایش کارآیی کارگران

8.1. بخش اول پالیسی : ایجاد فرصت های کار:

8.1.1. شغل برای تحول:

هر سال حدود 400000 جوان افغان در حالی شامل بازار کار کشور میگردند که فرصت های شغلی در بازار کار کشور محدود ، اقتصاد بازار ضعیف و وضعیت امنیتی خوب نمیباشد. به همین علت ، عده از جوانان از کشور مهاجر شده و عده در داخل کشور بیکار و یا مصروف کارهای غیر معیاری هستند. حکومت افغانستان رشد سریع اقتصاد کشور و ایجاد فرصت های شغلی را وسیله برگشتاندن امید میان افغانها تلقی میکنند. بدینگونه ، بخاطر بیرون رفت از وضعیت فعلی ، انکشاف زیربناها نقش کلیدی دارد.

حکومت افغانستان روابط مستقیم میان انکشاف زیربنایی ، ایجاد فرصت های کاری و پیشرفت اقتصادی و اجتماعی جامعه را درک میکند. بنابراین حکومت در نظر دارد تا برای پیشرفت اقتصاد کشور برنامه جامع مبتنی بر ایجاد مشاغل پایدار در سکتور های زراعت ، ساختمان خدمات انرژی و منابع طبیعی را ایجاد نماید. حکومت همچنان پروژه های سرکسازی و ایجاد کانالهای آب را هم ادامه میدهد و آنرا در آینده به تمام ولایات توسعه خواهد داد تا ازین طریق هم به طیف عظیمی از مردم کار ایجاد گردد.

بخاطر اطمینانی ساختن نقش اساسی پروژه ها در دگرگونی اقتصاد محلی و ملی ، حکومت افغانستان از مهارت ها و امکانات محل در تطبیق این پروژه ها استفاده خواهد نمود تا بتواند که تشبثات محلی ازین طریق برای مردم بطور مستقیم و غیر مستقیم فرصت های شغلی ایجاد نماید. امور عامه ، تا حد ممکن و با در نظر داشت ظرفیت موجوده محل ، بطرف برنامه های زیربنایی بزرگ سوق داده شده و مردم محل در آن سهم ساختن خواهد شد. بدینگونه ، مدیریت مصارف همچو برنامه های بزرگ آسان خواهد گردید.

8.1.2. شغل برای صلح:

شغل ها سنگ تهاب اجندای ثبات و انکشاف ملی قلیل المدت و طویل المدت کشور را تشکیل میدهد. حکومت افغانستان درک مینماید که رکود دوامدار اقتصادی کشور باعث ضیاع فرصت های کثیر شغلی ، نارضایتی مردم و مهاجرت به خارج از کشور گردیده است. بخاطر بیرون رفت از این حالت ، حکومت افغانستان برنامه "شغل برای صلح" را راه اندازی مینماید. این برنامه در کوتاه مدت ، فرصت های شغلی را در مناطق شهری و دهاتی برای کارگران فراهم می کند.

بخاطر جلوگیری از ناهمواری وظایف بازار کار ، این برنامه مبنی بر اشتغال زائی اضطراری در کشور های شکننده ، تسهیل مدیریت ، استخدام متعدد کارگران برای یک کار و مزد مطابق به یا پائین از نرخ بازار انکشاف یافته است.

این برنامه نیاز به اقدامات عملی و سریع السیر دولت برای رشد سریع سکتور خصوصی و ایجاد فرصت های شغلی دارد. این برنامه به تنهایی خود بحران اقتصادی و فقر را در افغانستان حل نخواهد ساخت ، اما تسهیل روند انتقال و امید بهبود را ایجاد مینماید. این برنامه متشکل از بازسازی زیر بناهای زراعتی ؛ تقویت حاشیه های شهرها کشت زارها و غرض درختان سبز ، ایجاد پارک ها ، انجام گزمه در کوه های شهر های بزرگ افغانستان ؛ کمکهای مالی کوچک برای زنان سرپرست خانواده ها ؛ دسترسی به مسکن های ارزان ؛ انتقال پول نقد جهت جلوگیری از رشد ضعیف و سوء تغذی ؛ ارائه برنامه های آموزشی با کیفیت بخاطر شمولیت در بازار کار ؛ و ارائه سیستم های صدورکوپون برای بازگشت و ادغام مجدد مهاجرین.

علاوه بر این ، دولت به اقدامات میان مدت و بلند مدت از جمله بهبود محیط تجارت و خدمات مالی ؛ ارائه آموزش های کارآفرینی ؛ و بررسی است های بزرگ اقتصادی ، مالی و سرمایه گذاری تمرکز مینماید.

8.1.3. آموزشهای تخنیکی، فنی و حرفوی(TVET):

حکومت افغانستان دسترسی به فرصت انکشاف مهارت های غیر رسمی و رسمی متناسب با کیفیت و قابل پرداخت را برای افغانها ذریعه آموزشهای تخنیکی ، فنی و حرفوی فراهم میسازد. در عرصه همچو خدمات ، به خانم ها توجه خاص داده خواهد شد تا قابلیت شغلی شان بلند برود. حکومت افغانستان آموزش های تخنیکی و مسلکی را تنها وسیله بلند بردن مهارت های تخنیکی تلقی نمیکند ، بلکه آنرا وسیله آماده ساختن جوانان مسلکی که بتوانند در رشد اقتصادی و جوامع کشور سهم داشته باشند میدانند. با در نظر داشت این ، دولت یک طرز کار پیش بینانه و وسیع را در ارائه آموزش های تخنیکی و مسلکی روی دست خواهد گرفت. از آنجائیکه تعداد کار آموزان

کشور به 1.7 میلیون میرسد، حکومت افغانستان به نهاد های عامه و خصوصی سهم بزرگتری را واگذار مینماید.

با در نظر داشت اینکه وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین مسؤلیت ارائه آموزش تخنیکی، حرفوی و مسلکی غیر رسمی را به عهده دارد و وزارت معارف مسؤلیت آموزش تخنیکی و مسلکی رسمی را به عهده دارد، حکومت افغانستان سهم هر نهاد را بررسی خواهد نمود تا از دوگانگی وظایف جلوگیری به عمل آید. همچنان حکومت افغانستان در راستای بهتر ساختن مدیریت آموزش های تخنیکی، حرفوی و مسلکی به شمول هماهنگی، دسترسی، کیفیت، ارتباط آموزش ها به بازار کار، تمویل پایدار، و نظارت نهاد های عامه و خصوصی را تحت بررسی قرار میدهد. دولت سکتور خصوصی را تشویق و حمایت می کند که در ارائه آموزش های تخنیکی، حرفوی و فنی به شمول تهیه نصاب تعلیمی اشتراک نماید.

دولت هماهنگی میان ادارات ارائه خدمات آموزش های تخنیکی، حرفوی و مسلکی را ذریعه بورد آموزش های تخنیکی (TVET Board) که تحت رهبری مرجع ذیصلاح ملی مهارت های افغان (ANQA) ایجاد میگردد، تامین خواهد نمود. این مرجع ذیصلاح اداره و تنظیم آموزش های تخنیکی و مسلکی ملی را به عهده خواهد داشت. بورد آموزش های تخنیکی که توسط سکتور عامه و سکتور خصوصی ایجاد میگردد مسؤلیت کنترل کیفیت، نظارت معیارهای مهارت های مسلکی، ارزیابی و امتحانات، تصدیق او اعتباردهی انستیتوت های تخنیکی و مسلکی را به عهده خواهد داشت.

سیستم آموزش های تخنیکی، حرفوی و مسلکی مهارت های مورد نیاز سکتور تولیدی بخصوص زراعت، ساختمان، تجارت و اقتصاد، خدمات و معادن که ظرفیت ایجاد وظایف را دارا میباشد برآورده می سازد.

حکومت افغانستان همواره به ارزیابی نیازمندی های بازار کار خواهد پرداخت تا نصاب های آموزش های تخنیکی به اساس نیازمندی های بازار کار عیار گردد. بخاطر تحقق این امر، دولت متعهد است که منابع مورد نیاز آموزش های تخنیکی، حرفوی و مسلکی را به اساس نیازمندی های بازار کار عیار سازد که شامل رویکار نمودن میکانیزم های تمویل مالی ذریعه بازار کار در صورت استخدام موفق نیروی بشری مورد نیاز شان میباشد.

حکومت افغانستان ظرفیت های ارائه کنندگان آموزش های تخنیکی و مسلکی را بلند میبرد تا آنها قادر به شناسائی نیاز مندی تحقیقات جدید شده، فعالیت های همچو تحقیقات را مدیریت نماید و از دریافت های این تحقیقات به گونه موثر استفاده نماید. حکومت افغانستان نیاز به ارزیابی وضعیت فعلی ارائه مهارت های تخنیکی را پیش بینی مینماید تا سطح همکاری دولت که بخاطر موثریت هرچه بیشتر این مهارت ها لازم است تعیین گردد. به همین گونه بخاطر تطابق دادن ارائه

مهارت های تخنیکي با نیازمندی های بازار کار و بکار انداختن ابتکارات جدید، حکومت افغانستان فعالیت های تحقیقاتی ارائه آموزش های تخنیکي و مسلکی که ذریعه وزارت معارف و وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین به کار انداخته میشود هم آهنگ و متناسب خواهد ساخت.

نیازمندی به کارگر و تهیه کارگر:

حکومت افغانستان نیاز به ایجاد رابطه بهتر میان نیازمندی به کارگر و تهیه کارگر را درک مینماید. به این منظور حکومت نه تنها بالای بلند بردن سطح مهارت و کارائی کارگر تمرکز مینماید، بلکه اقدامات لازم را جهت بلند بردن ظرفیت اشتغال زائی و نیازمندی به کارگر بازار کار را روی دست خواهد گرفت. کارگران کم مهارت و کارگران که دارای مهارت های بلند هستند مساویانه مورد توجه قرار خواهد گرفتند. برنامه های مانند "شغل برای صلح" و "شغل برای تحول" که توسط حکومت افغانستان را اندازی میگردد، کارگران که دارای سطح مهارت و دانش پائین هستند به کار میگمارد. همزمان، حکومت کارگران با مهارت را در بست های خالی که در ادارت دولتی وجود دارد به کار خواهد گماشت. به اساس سروی وضعیت زندگی در افغانستان که در سال 2013 و 2014 انجام یافته است، اکنون، 50 فیصد بست های دولتی ذریعه افراد که از دوره متوسطه و یا لیسه فارغ گردیده اند اشغال گردیده است. همچنان، حکومت برنامه های تمویل مالی و اقدامات دیگر مانند از بین بردن موانع سر راه سرمایه گذاران در سکتور خصوصی، و حمایت از آنها تا بتوانند که با برنامه های طویل المدت سرمایه گذاری کنند، روی دست خواهد گرفت. بدینگونه در سکتور های مختلف مصونیت شغلی کارگران به وجود خواهد آمد.

8.1.4. برنامه های کارآموزی و شاگرد شانی:

تشویق نمودن برنامه های کارآموزی و برنامه های استاد شاگردی (شاگرد شانی) باعث ایجاد مهارت ها و حرکت بطرف ثبات میگردد. حکومت برنامه های کارآموزی را راه اندازی خواهد نمود تا جوانان، بخصوص، دختر خانم ها، تجربه کاری لازم بخاطر راه یافتن به بازار کار را کسب نمایند.

همچنان دولت برنامه های تشویقی برای سکتور خصوصی که در بخش های تجارت و ساختمان کار مینماید در نظر خواهد گرفت. دولت ذریعه پالیسی های که رشد کار و وظایف بازار کار را تقویت بخشد به کارآموزان زمینه کاریابی را مساعد خواهد ساخت. به همین ترتیب، حکومت برنامه های آموزشی داخل خدمت و دوره های کارآموزی را طور تنظیم خواهد کرد که کارآموزان بعد از تکمیل آن تمام مهارت های لازم بخاطر اشغال پست های خالی در ادارات دولتی آماده گردند.

بخاطر انکشاف مهارت های غیر رسمی ، حکومت برنامه های استاد شاگردی را تحت یک چهارچوب سازمانی آورده تا این سکتور بزرگ که شامل 1 میلیون کار آموز میگردد و تا الحال تحت برنامه های اصلاحی قرار نگرفته اند تحت پوشش قرار گیرند.

برنامه های استاد شاگردی به اساس نیازمندی مارکیت عیار بوده ، به هزینه کمتر نیاز دارد و معمولاً از جانب مالکین شان تمویل میگردد. حکومت زمنیه رشد مسلکی کار آموزان را مساعد ساخته و برنامه تصدیق مهارت شان را روی دست خواهد گرفت تا سهم حکومت در تسهیل کارآموزان غیر رسمی در رشد جوامع و اقتصاد کشور

حکومت ذریعه اعطاء شهادتنامه های آموزشی و مساعد ساختن زمنیه رشد مسلکی کار آموزان ، سهم گیری برنامه استاد شاگردی را در رشد اقتصاد و جوامع کشور تسهیل مینماید. همچنان ، حکومت افغانستان برعلاوه مشارکت با سکتور خصوصی (اتحادیه شرکت های کوچک) و همکاران بین المللی ظرفیت مراکز آموزش های تخنیکی را بلند خواهد برد تا زمنیه آموزش های رسمی و غیر رسمی به کار آموزان مساعد گردد. مکاتب حرفوی صنوف دروس عملی و نظری (ابتدائی ، متوسط و عالی به شمول صنوف سواد آموزی) را ارائه خواهد نمود تا سطح مهارت های تخنیکی و سطح دانش کارآموزان بلند برده شود.

حکومت ، برنامه متمم نمودن آموزش های غیر رسمی مهارت ها را با آموزش های رسمی ذریعه ارزیابی حرفوی ، میکانیزم های تصدیق و اعتبار دهی که تحت چتر مرجع ذیصلاح شایستگی ملی افغانستان (ANQA) ایجاد میگردد روی دست خواهد گرفت. شناسائی و تصدیق آموزش های غیر رسمی کار آموزی ، آینده مسلکی و حرفوی کار آموزان را بهتر ساخته در موثریت برنامه های استاد شاگردی می افزاید. همچنان ، ارزیابی سطح دانش کار آموزان فرصت تحرکیت کار آموزان میان سیستم های آموزش رسمی و غیر رسمی را تسهیل مینماید.

8.1.5. تشویق خدمات اشتغال زانی به اساس نتایج:

بخاطر بهتر ساختن بازار کار کشور ، ارائه خدمات موثر اشتغال زائی اهمیت بسزای دارد. حکومت افغانستان ارائه این خدمات را از طریق حمایه نمودن نهاد های استخدام کننده خصوصی و دولتی ادامه خواهد داد. با در نظر داشت اینکه 80% وظایف در سکتور خدماتی هنوز هم غیر رسمی است و چگونگی اقتصاد کشور هم غیر رسمی است ، خدمات اشتغال زائی فعلی فیصدی کم نفوس کشور را تحت پوشش قرار میدهد. به اساس سروی نیاز بازار کار و تهیه نیروی بشری که توسط وزارت کار ، امور اجتماعی ، شهدا و معلولین انجام یافته است ، خدمات اشتغال زائی فعلی موثر ، متساوی و مرتبط نیست. به این اساس ، حکومت باید یک قسمت عظیم خدمات اشتغال زائی به اساس نتایج که فعلاً به عهده سکتور عامه است ، به سکتور خصوصی واگذار نماید. اصول تشویق

نهاد های خصوصی باید به اساس موفقیت شان بوه که چی تعد افراد بیکار را به کار گماشته اند و موفقیت آنها در ساحه کار چگونه است. بخاطر موثریت کارکرد نهاد های عامه و خصوصی در اشتغال زایی ، حکومت باید وظایف نهاد ها عامه را تجدید نظر نموده تا از دوگانگی وظایف جلوگیری صورت گردد.

حکومت افغانستان ، سهم کلیدی را به نهاد های سکتور خصوصی که در عرصه استخدام و اشتغال زائی فعالیت مینمایند واگذار مینماید تا آنها زیربنای انتقال بازار کار به نفع کارگر و استخدام کننده را ایجاد نماید. سکتور خصوصی خدمات مانند مشوره بخاطر کاریابی ، ارائه معلومات درست و به موقع در مورد بازار کار ، سیر و انتخاب مسلک و وظیفه و اداره برنامه های بازار کار را ارائه خواهد کرد.

8.1.6. برنامه اعزام کارگران به خارج از کشور:

حکومت افغانستان امور اعزام کارگران افغان را به بازار کار خارج از کشور را تنظیم مینماید. حکومت با حمایت ارگانهای ذیربط زمینه مهاجرت را برای کارگران با مهارت های تمام سطوح – کم ، متوسط و بلند – مساعد میسازد. با درک رابطه میان مهاجرت و کاهش فقر ، دولت ستراتیژی اعزام کارگر را انکشاف میدهد تا میکانیزمی مهاجرت پایدار برای شغل های مناسب ، استخدام متوازن و عادلانه ، انکشاف ، رفاه اعضای فامیل ، شناسایی مهارتهایی که در خارج فرا گرفته میشود و در بازار کار افغانستان دوباره بکار انداخته میشود ، و پیگیری روند اعزام کار بشمول ثبت مهاجر کارگر خارجی در کشور و کارگر افغان که مهاجر میشود ایجاد گردد.

میکانیزم های که مهاجرت کارگران افغانی را به بازارهای بین المللی تنظیم کند مورد توجه خاص صورت خواهد گرفت. بدین منظور حکومت افغانستان تفاهم نامه های دو جانبه را با ممالک میزبان امضاء خواهد کرد. حکومت افغانستان به ممالک که کارگر مهاجر را میپذیرند ، انگیزه های تشویقی را در نظر خواهد گرفت. همچنان نهاد های که کارگر مهاجر افغانی را استخدام میکند و یا در استخدام شان همکاری میکنند هم باید تشویق گردند تا نقش افغانستان در اعزام کارگر مهاجر به بازار های بین المللی متبازتر گردد. ظرفیت نهاد های مشوره دهی افغانی که در خارج از کشور در عرصه اعزام کارگر به خارج از افغانستان کار مینماید بلند برده خواهد شد.

8.2.1. حقوق، تأمین منفعت و مصونیت اجتماعی کارگران:

با در نظر داشت اینکه نقش سکتور غیر رسمی در اقتصاد کشور و بازار کار بسیار ارزنده است، دولت مصمم است تا حد اقل مزد را در سراسر کشور تعیین نماید که در شرایط فعلی جهت بلند بردن سطح اقتصادی ارزشمند بوده و دولت را کمک میکند تا وظایف سکتور غیر رسمی (چنانچه کارآیی آنها زیاد میشود) تحت قانون کار درآورد. تعیین نمودن معیار برای حد اقل مزد بعنوان اصل مهم بمنظور نگهداشت کارگران تلقی میگردد. حکومت افغانستان چنانچه در قانون اساسی ذکر گردیده، و طوریکه در کنوانسیون 100 سازمان جهانی کار (ILO) تصویب گردیده است، برای پرداخت مزد مساوی، رفاه کارگران "پرداخت مساوی برای کار مشابه" متعهد بوده و برای دراز مدت اقدامات روی دست میگیرد که شرایط مناسب برای تعیین نمودن و عملی نمودن حد اقل مزد بوجود آید. دولت بعنوان تعهدش برای بهبودی شرایط اقتصادی همشهریان به مرور زمان مزد کارمندان را از زیاد میبخشد. حکومت افغانستان اقداماتی جدید روی دست خواهد گرفت که محیط کاری مصون و مناسب در تشکیلات اقتصادی ایجاد گردد با پالیسی هایی منسجم مصونیت و صحتی کار که به اساس آن قوانین ملی تغییر کرده و اداره ملی مقرر تاسیس گردد که نظارت از عملی شدن آن نماید. دولت قوانین را ایجاد، نافذ و بر حسب ضرورت تغییر داده تا کارگران بتواند از حق انجمن سازی و فعالیت دسته جمعی ایشان استفاده کنند. دولت به منظور انکشاف گفتمان اجتماعی چوکات ها و میکانیزم سه جانبه را ترویج می بخشد. در سطح ملی، دولت شورای ملی کارگران افغانستان را تاسیس میکند که توسط آن دولت، کارگران، نهادهای تجارتي و اجتماعی تلاش خواهد نمود تا در عرصه حل مسایل مرتبط به کارگران، و انکشاف ملی و سائر مشکلات و چالش های که کشور دچار آن است همکاری نماید.

دولت متشبتین را تشویق مینماید تا مکانیزم های مؤثر را به منظور حل مشکلات و رسیدگی به نارضایتی هاترتیب نموده تا مشکلات در ساحه کاری کم گردد.

دولت گروپ کاری سه جانبه را تشکیل مینماید تا مقرر تامين امنيت و مصونیت در سکتور خصوصی رسمی، که از طرف کارمندان و کار فرما تمویل میگردد، آماده سازد. دولت با همکاران اجتماعی برای ایجاد زمینه که کارگران و کارفرمایان بتوانند حقوق خویش را در فضایی برابر و مؤثر برای هر دو طرف باشد کار خواهد کرد.

دولت کوشش خواهد کرد تا اطمینان از مشوره های سه جانبه و میکانیزمهای اداری کار که کاملاً از کار گران و کار فرمایان در سکتور رسمی و غیر رسمی نمایندگی کند در پالیسی حاصل نماید.

دولت بیشتر فرصت های را برای گفتمان با همکاران اجتماعی و جامعه مدنی فراهم خواهد ساخت تا زمینه مساویانه کار را به تمام اقشار ایجاد نماید

8.2.2. تقویت اوضاع اقتصادی زنان و تساوی جنسیت در شغل:

از آنجائیکه طبقه زن نصف نفوس کشور را تشکیل میدهد، نقش آنها در رشد اقتصاد کشور لازمی است.

با وجود پیشرفت های قابل ملاحظه بهبود کلی زنان افغان در دهه اخیر، زنان و دختران از کمترین پیشرفت برخوردار هستند. حکومت افغانستان از پیشرفت هایکه در زمینه بهبود وضعیت زنان صورت گرفته پیشتیبانی نموده و همچنان به حقوق آنها در قانون اساسی متعهد میباشد.

حکومت افغانستان متعهد است تا مشکلات فراروی زنان که باعث جلوگیری اشتراک ایشان در پیشرفت جامعه از طریق اشغال وظایف شده از بین ببرد. دولت جهت تطبیق پلان عمل ملی برای زنان افغان (2008-2019) و پروگرامهای مهم دیگر کوششهای فراوانی را روی دست خواهد گرفت تا زنان در زمینه پیشرفت افغانستان خوبتر اشتراک ورزیده و از نگاه اقتصادی تقویه گردند. دولت چارچوب قانونی و مقررات فعلی دراین مورد را مزید اصلاح و تقویت توسعه داده تا زمینه بهتر برای زنان فراهم گردد (بعنوان کارکن یا کارفرما). همچنان دولت سهم زنان را در بازار و سکتور خصوصی و همچنان اشتراک زنان را در انجمن ها و موسسات مدنی تقویت مینماید. دولت اطمینان میدهد تا زنان سهم مساویانه در استخدام گرفته و قانون کنونی را مرور نماید تا از دسترسی اسان زنان به فرصت های شغلی اطمینان حاصل گردد. در سکتور غیر رسمی زنان فرصت مساویانه به دسترسی به اطلاعات داشته تا تقاضاهای بازار و موارد که باید عرضه گردد بدانند.

حکومت افغانستان از تطبیق کنوانسیون (C100) پرداخت مساوی سازمان جهانی کار که از طرف افغانستان در سال 1963 تصویب گردیده است و همچنان از تطبیق مقرر 8 و 9 قانون کار اطمینان میدهد. دولت در راستای تطبیق موثر مقرر 8 و 9 قانون که تفاوت پرداخت مساوی میان زنان و مردان را کاهش میدهد و همچنان در راستای از بین بردن هر نوع تبعیض در استخدام، پرداخت مزد و تقویض القاب شایسته به آنها سعی خواهد نمود. دولت فرصت های شغلی خدمات ملکی و بلخصوص بست های بلند را به زنان و مردان شایسته بشکل مساویانه فراهم خواهد ساخت.

حکومت افغانستان کوشش خواهد نمود که زنان افغان در تما پروسه های ملی اشتراک ورزیده و صدای آنها در تمام امور اداره کار و همچنان در میکانیزم های سه جانبه مشورتی شنیده شود.

دولت در راستای بهبودی جایگایی مقایسوی افغانستان در فهرست نامساوات جنسیت یا (GII) سازمان ملل متحد که فعلاً در ردیف شماره 150 در بین 151 کشور جهان قرار دارد کار خواهد نمود. تمام بخش های این فهرست که شامل (صحت، توانمندی و فعالیت های اقتصادی) میگردد با آجدای ملی انکشاف یکسان بوده و یکی از بخشهای متمرکز دولت خواهد بود. دولت دریافته است که فرصت های شغلی مناسب برای زنان در بازار کار نه تنها به علت ضعف اقتصادی و کمبود منابع است بلکه به اساس بعضی موارد اجتماعی و فرهنگی نیز کم است. دولت فرصت های مناسب (توانمندی) و منابع (منابع مالی، مهارت و تجارب) را به زنان تضمین خواهد نمود که در بازار کار بشکل موثر سهم گیرند و ستندرد های پیشرفته زندگی را حاصل نمایند

فقره 8 قانون کار مینگارد " (1) کارکنان در جمهوری اسلامی افغانستان حق کار و مزد مشابه دارند. اختیار کار کردن در مقابل مزد و مصونیت اختیار کار باید در اسناد قانونی گنجانیده شود. (2) کارکنان باید به اساس کیفیت و کمیت کار و با در نظر داشت بست، قدم و درجه مزد، تخصیصیه و معاش دریافت نمایند.

فقره 9 قانون کار: (1) از هرگونه تبعیض در استخدام، پرداخت مزد، القاب، بخش، تخصص و همچنان حق به تعلیم و امنیت اجتماعی خودداری صورت گیرد

(3) در جمهوری اسلامی افغانستان هر شخص حق ازاد دارد تا انتخاب کند وظیفه، تخصص و رشته کار، سکتور و نوع وظیفه که به پس زمینه تعلیم او مشابهت داشته باشد و همچنان به علاقه، استعداد و به لیاقت مسلکی او با در مطابقت با اسناد قانونی

8.2.3. تحول سکتور غیر رسمی برای ایجاد شغل های مناسب:

با داشتن بیشتر از 90% فعالیت های اقتصادی غیر رسمی و راجستر نشده، افغانستان دارای بازار کار غیر رسمی میباشد. یک مطالعه تهیه منابع بشری و تقاضای بازار کار که توسط بخش ارزیابی معلومات کار وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین صورت گرفته نشان میدهد که اکثر افغانها مصروف کارهای غیر رسمی با عاید کم تحت شرایط مصرناک و مضر به صحت هستند. حکومت افغانستان سهم کارگران سکتور غیر رسمی را در اعاشه خانواده ایشان ارزنده تلقی مینماید. حکومت افغانستان در اهداف و دورنمای رسمی ساختن اقتصاد افغانستان و اداره بهتر منابع بشری متعهد است که بین سکتور غیر رسمی و رسمی پل ارتباطی ایجاد نموده و بگونه تدریجی اقتصاد غیر رسمی را بهتر سازد.

با در نظر داشت نقش وسیع که سکتور غیر رسمی در بازار کار و اقتصاد کشور دارا است ، حکومت افغانستان رویکرد دو جانبه را اتخاذ خواهد کرد: اول اینکه ابتکارات و فعالیت های را تقویت میبخشد که باعث ایجاد فرصت شغلی در سکتور غیر رسمی میگردد ، دوم اینکه نهادهای فعال اقتصاد غیر رسمی را از طریق دسترسی به منابع مالی ، آموزش های مهارت ، خدمات انکشاف تجارت ، و دسترسی به بازار کار تقویت خواهد نمود.

8.2.4. از بین بردن وخیم ترین اشکال کار اطفال:

دولت کوشش های قبلی را که در عرصه از بین بردن وخیم ترین اشکال شغل های اطفال انجام داده تعقیب خواهد کرد و در مقابل قاچاق اطفال مبارزه خود را ادامه میدهد. دولت با همکاری کار فرمایان سکتور خصوصی ، موسسات کارمندان ، نهادهای جامعه مدنی ، و تمام مراجع ذینفع برنامه ها و فعالیت های از بین بردن کار اطفال را ترتیب خواهد داد. دولت صلاحیت های لازم قانونی را به نهادهای بازرسی کار اطفال خواهد داد تا قوانین کار اطفال را عملی نموده و اطمینان حاصل نمایند تا کارفرمایان قوانین کار اطفال و مقررات رهنمایی استخدام کودکان را تطبیق مینمایند.

8.3. بخش سوم پالیسی: بلند بردن کار آبی کارگران:

سالهای متمادی جنگ ، بی ثباتی سیاسی و رشد ضعیف اقتصادی بار گران را بالای بازار کار کشور متحمل ساخته است. این وضعیت یکجا با چالش های دیگر جهانی شدن بخصوص در بخش پیشرفت های تکنالوژی ، باعث گردیده تا کارگران افغانستان در بازار کار رقابت کرده نتوانند.

تکنالوژی جدید و مارکیت روبه تغییر بازار کار ، در داخل و خارج از کشور ، متقاضی سطح بلند مسلکی ، و مهارت های تخصصی که اشتراک کارگر افغان را در بازار کار داخلی و بین المللی تسهیل نماید میباشد. به این منظور ، حکومت افغانستان ، ذریعه برنامه های انکشاف مهارت های موثر ، این کمبود کارگران افغان را آدرس مینماید. حکومت افغانستان با شرکاء و ذیدخلان ملی و بین المللی بازار کار بخاطر انکشاف نیروی بشری با مهارت سعی جدی خواهد نمود تا شرایط بازار کار ملی و بین المللی را برآورده سازد.

8.3.1. مهارت های بیشتر:

دولت به همکاری سکتور خصوصی ، نهاد های آموزشی و تحقیقاتی ، انجمن های کارگران و کارفرمایان یکجا کار خواهد کرد تا خلاها و نیازمندی های نیروی بشری افغانستان را به شکل متواتر و منظم بررسی نمایند. دولت خود میخواهد که نیازمندی های امروز و فردای بازار کار توسط همه شرکا در نظر گرفته شود.

دولت سعی خواهد ورزید تا انواع مختلف مهارتها مثلاً مهارت های شمارش و سواد ابتدایی تخنیکي ، مهارت های عالی حرفوی (بازاریابی ، پروسس مواد غذایی ، تشبث ... وغیره) را ترویج نماید تا همه نیروی بشری افغانستان در قسمت آجندای انکشاف ملی سهمیم گردند.

دولت افغانستان درک مینماید که انکشاف مهارت ها تنها ذریعه آموزش ها صورت میگیرد ، بلکه ذریعه تجارب آموزشی در خانواده ، مکتب و جاهای کار نیز صورت میگیرد. به همین جهت ، دولت افغانستان برعلاوه اینکه بالای ارائه کورس های سواد آموزی و مهارت های تخنیکي تمرکز مینماید ، بالای مهارت های ارتباطات که خارج از مکاتب انکشاف مینماید نیز تمرکز مینماید. بدینگونه ، حکومت بخاطر انکشاف مهارت های ، برنامه های کلی و همه جانبه را روی دست خواهد گرفت.

ذریعه برنامه داد خواهی گسترده ، حکومت افغانستان در راستای انکشاف مهارت و بازده کارگران سعی خواهد ورزید. این برنامه ها سطح آگاهی استخدام کننده گان در مورد اینکه انکشاف مهارت ها به نفع هردو جانب بوده و باعث بهتر ساختن وضعیت عمومی کاروبار میگردد بلند خواهد برد. حکومت افغانستان به این عقیده است که هردو جانب کارگر و استخدام کننده باید به بلند بردن سطح بازده متعهد باشند.

8.3.2. انعطاف پذیری بازار کار:

یکی از اساسات پالیسی ملی کار عبارت از حمایت از تنظیم بازار کار بخاطر انعطاف پذیری بیشتر است. دولت بدینمنظور بازار های کار محلی و مقاوم را بخاطر پایداری در مقابل تغییرات عرضه و تقاضا ، حفظ یک شبکه ملی مهارت ها ، ظرفیت ها و رشد اقتصادی ترویج خواهد کرد.

دولت یقینی خواهد ساخت که روابط کاری بین کارگران و کارفرمایان منظم بوده و ارایه کننده حقوق و مسوولیت های جانبین باشد. دولت مقررات موجوده را در وقفه های منظم مرور نموده و در صورت ضرورت آنها را واضح تر سازد. در نتیجه 1) کارگران از مصوونیت موثر برخوردار بوده و 2) استخدام کنندگان با طرزالعمل های بیروکراتیک مقابل نخواهد شد.

دولت برنامه های آموزشی را در سطوح پایین معارف از طریق یک نصاب درسی که توانایی های تشبثی و رشد تجارت های شخصی را داشته باشد ، تشویق خواهد کرد.

8.3.3. مدیریت بهتر:

دولت سعی می‌ورزد تا به کمک شرکا اش ابتکارات هماهنگ شده را در آجندای ملی انکشاف جای دهد. ابتکاراتی که مستقیماً توسط تمویل کنندگان، نهاد های بین المللی یا فعالین ملی رهبری میشود، باید نشانی و هماهنگ گردد تا مدیریت و پلانگذاری دولت بهتر شود. دولت یک نقش مشخص را در قسمت مدیریت بازار کار برای شمولیت سکتور خصوصی در پروسه پلانگذاری و نظارت تعریف خواهد کرد. دولت یقینی خواهد ساخت که این نوع مدیریت به سطوح مرکزی، ولایتی و محلی و در بین همه سکتور های اقتصاد نهادینه گردد.

8.3.4. هماهنگی بهتر:

حکومت افغانستان می‌کانبیزم موثر را برای هماهنگی ابتکارات ایجاد اشتغال در کشور اعلان خواهد کرد. در قدم اول، پالیسی ملی کار از طریق همکاری بین الوزارتی تطبیق خواهد شد. دوم اینکه دولت به همکاری همه شرکا اش ابتکار موجوده انکشاف مهارت ها و ایجاد اشتغال در کشور را بهتر ساخته و به یک سطح مطلوب خواهد رسانید. و بالاخره دولت خود را مطمین خواهد ساخت که همه شرکا از نقش و مسوولیت های شان در قسمت ادغام موضوع کاریابی در آجندای ملی کار انکشاف آگاه باشند.

دولت می‌پذیرد که اساس هماهنگی بهتر را نیاز برای نظارت موثر و منظم در همه سطوح تشکیل میدهد.

8.3.5. موثریت کار در ساحات روستایی:

در بازار کار فعلی که بازار های روستایی و نیمه شهری تقریباً به صورت کلی وظایف غیرحرفه یی را ارایه میکند، دولت سعی خواهد ورزید تا میزان بیکاری و کم کاری را در مناطق روستایی کاهش دهد و مولدیت کاری شان را بهتر سازد.

دولت پروسه سریع انکشاف مهارتهای قوای بشری مناطق روستایی را ترویج خواهد کرد. دولت بخش تجارت های زراعتی و صنایع پروسس محصولات زراعتی را انکشاف خواهد داد تا بازار های کار تقویت گردد و فرصت های کاری جدید از لحاظ کیفیت و کمیت ایجاد شود. این کار دو فایده را در بر خواهد داشت: از یک سو ارزش محصولات زراعتی را بلند میبرد و از سوی دیگر فرصت های کاری جدید برای کارگران حرفه یی و نیمه حرفه یی در بازار کار ایجاد میشود.

دولت رشد فعالیت های غیرفارمی را تشویق خواهد کرد تا خانوار ها و جوامع معیشت خود را متنوع ساخته و در ساحات روستایی در مقابل شرایط سخت مقاومت داشته باشند.

دولت انکشاف و توسعه زیربنا های روستایی را که در آن کارگر زیاد استخدام شده بتواند ، در برنامه های فعلی روی دست خواهد گرفت تا تعداد زیاد کارگران غیرماهر در بست های کوتاه مدت و دراز مدت استخدام شوند.

8.3.6. کار برد تکنالوژی:

عدم دسترسی به ارقام ومعلومات از عمده ترین چالش های سر را انکشاف پالیسی های مورد نیاز بخاطر بهتر ساختن اشتغال زائی و امور بازار کار کشور بوده است. کمبود ارقام و معلومات سد راه استفاده از تکنالوژی معلوماتی بخاطر انجام تحقیقات بهتر ساختن وظایف بازار کار نیز میباشد. در حال حاضر یگانه منبع اطلاعات عبارت از منبع آسب پذیری و خطرات ملی (NRVA) است که بنام سروی اوضاع زندگی افغانستان (ALCS) نیز یاد میگردد.

حکومت افغانستان به همکاری نهاد های جامعه مدنی و سایر شرکا یک سیستم موثر معلومات بازار کار را بخاطر پلانگذاری معیار ها ، میتود ها و چارچوب زمانی برای پروسه تصمیم گیری ایجاد خواهد کرد.

همچنان فعالیت های تحقیقی جهت معرفی خلاقیت ها در طرح و نظارت ابتکارات و ایجاد اشتغال در بازار کار تشویق خواهد گردید تا اداره امور بازار کار رویق یابد.

(9) تطبیق، نظارت و ارزیابی:

پالیسی ملی کار حاوی فعالیت های مشترک بین سایر وزارت های حکومت افغانستان میباشد ، فلهذا تمام وزارت های نقش کلیدی را در تطبیق این پالیسی دارند. به همین گونه پالیسی ملی کار برعلاوه وزارت ها به ادارت دیگر دولتی کشور نیز ارتباط میگیرد ، به همین دلیل ، همکاری و هماهنگی فعال سطح ملی در قسمت تطبیق موفقانه این پالیسی ممد ثابت خواهد شد. شرکای اجتماعی دولت ، سازمان های کارگران و کارفرمایان که در فورم های سه جانبه ایجاد میگردد ، جهت تطبیق این پالیسی فعالانه سهم خواهند گرفت. به خصوص ، شورای عالی کار یک فورم کلیدی برای بحث های سه جانبه روی تطبیق پالیسی ملی کار خواهد بود. همچنان جامعه مدنی ، موسسات غیردولتی و سکتور خصوصی یک نقش وصل کننده را بین مردم و دولت ایفا نموده و در قسمت تطبیق این پالیسی همکاری خواهد نمود. دولت یک میکانیزم هماهنگی بین الوزارتی را تاسیس می نماید که دارای مقاصد وسیع برای جهت دهی پالیسی های دولت در رابطه به آموزش و ایجاد اشتغال خواهد بود. از همینرو ، این دو فورم مهمترین نهاد ها برای نظارت منظم از تطبیق این پالیسی میباشد.

تطبیق این پالیسی بعد از مدت سه سال ارزیابی می‌گردد و گزارش ارزیابی مبتنی بر نظریات وزارت های مربوطه، شرکای سه جانبه، و شرکای انکشافی میباشد. ارزیابی مذکور همه عناصر این پالیسی، پالیسی های پیشنهادی، اندازه تطبیق، تاثیرات این پالیسی و در صورت ضرورت، اقدامات اصلاحی را مورد مطالعه قرار خواهد داد. بخاطر بازتاب دادن تغییرات وضعیت بازار کار و همچنان وضعیت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی به سطح ملی و بین المللی، اصلاحات و تغییرات مهم در سند اصلی پالیسی وارد خواهد گردید.

ارقام مورد نیاز برای نظارت و ارزیابی این پالیسی توسط وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین و اداره مرکزی احصاییه شناسایی و تحلیل خواهد شد. گزارش ارزیابی بعد از تکمیل شدن پروسه به همه شرکا ارسال می‌گردد. مرور و تجدید این پالیسی مبتنی بر گزارش های ارزیابی، دیالوگ های وسیع و پروسه مشورتی انجام میشود. وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین مسوول اصلی مرور این سند بوده و پروسه مذکور را به هماهنگی وزارت های مربوطه و شرکای سه جانبه به پیش خواهد برد.

شماره	شاخص	رقم	فیصدي
1	مجموع نفوس		28 ميليون
2	میزان سواد بزرگسالان		34.3%
3	میزان سواد بزرگسالان (زنان)		19%
4	میزان سواد بزرگسالان (مردان)		49.1%
5	میزان سواد جوانان (15 الی 24 سال)		51.7%
6	میزان سواد بزرگسالان	9.7 ميليون	65.7%
7	میزان سواد بزرگسالان (زنان)	5.9 ميليون	61%
8	میزان سواد بزرگسالان (مردان)	3.8 ميليون	39%
9	نفوس سن کار	15 ميليون	
10	میزان سهمگیری قوای بشری	8.5 ميليون	55.40%
11	میزان کار	5.2 ميليون	61.00%
12	میزان بیکاری	1.9 ميليون	22.20%
13	میزان کم کاری	1.4 ميليون	16.40%
14	مجموع افراد کم کار و بیکار	3.3 ميليون	39.00%
15	میزان بیکاری جوانان		27.40%
16	تناسب بیکاری به مقایسه نفوس		42.90%
17	میزان نفوس غیرفعال که در سن کار قرار دارد	6.9 ميليون	44.60%
18	تناسب وابستگی		100%
19	سهم زنان در کاربامزد (بدون سکتور زراعت)		10.30%
20	فیصدي حساب خودی و اعضای خانواده که در مجموع فیصدي کار سهم دارند (کار آسیب پذیر)		78.80%
21	برای اینکه مردم یک زندگی کافی داشته باشند، به چه تعداد وظایف دیگر نیاز است	2.0 ميليون	
22	خط فقر		39.10%

منبع: سروی شرایط زندگی افغانستان 2014